

Anita Szczepanek*

An anthropological analysis of a skeleton from the Lublin-Wołyń culture grave in Książnice, site 2, Pacanów commune, Świętokrzyskie province

ABSTRACT

Szczepanek A. 2014. An anthropological analysis of a skeleton from the Lublin-Wołyń culture grave in Książnice, site 2, Pacanów commune, Świętokrzyskie province. *Analecta Archaeologica Ressoviensia* 9, 259–262

The paper presents an anthropological analysis of a skeleton from the Lublin-Volhynia culture grave – item 3/08. The skeleton was severely secondarily damaged. The preserved elements allow to determine that the bones belonged to an adult female individual of about 144–149 cm stature *intra vitam*.

Keywords: Lublin-Volhynia culture, grave, anthropological analysis

Received: 07.07.2014; Revised: 08.08.2014; Accepted: 08.12.2014

An anthropological analysis was carried out on a skeleton unearthed in a Lublin-Wołyń grave (item 3/2008), the archaeological study of which is included in the article “An elite burial from the Copper Age: Grave 8 at the cemetery of the Lublin-Volhynian culture at Site 2 in Książnice, Świętokrzyskie Province” by Stanisław Wilk, published in this volume. The age and sex of the buried individual was determined in line with research methodology commonly applied in such analyses (according to White, Folkens 2005), and calculations of intravital stature were based on equations by V. Formiccolli and M. Franceschi (1996).

Item 3/08 – Lublin-Wołyń culture grave no. 8

The grave revealed fragments of a skeleton consisting of a severely secondarily damaged cranium along with secondarily damaged bones of the postcranial skeleton. From the cranial vault fragments of parietal and temporal bones are preserved; extant fragments of the sagittal suture lack connection. As for the facial skeleton, the following bone fragments are present: the left jugular bone, left part of the mandible and a fragment of the left maxilla with the following permanent teeth:

* Department of Anatomy, Collegium Medicum Jagiellonian University, Kopernika st. 12, 31-034 Kraków, Poland; anita.szczepanek@uj.edu.pl

			P2	M1	M2	M3
	C	P1	P2	M1	M2	M3

The degree of teeth attrition is small. The colouring observed on fragments of the left part of the mandible and the left temporal bone along with the left jugular bone and the roots of permanent teeth is the result of the presence of copper compounds.

Mainly diaphyses with secondarily partly damaged shafts comprise the postcranial skeleton.

Fragments of ribs and lumbar vertebrae processes along with a piece of the acromion are present. Humeral bones are secondarily damaged with lower parts of the shafts present, whereas on the right bone the perforation of the lower part of the olecranon is visible (*foramen supratrochleare*). The surfaces of the preserved shafts of the right and left forearm bones are coloured as a result of exposure to copper compounds. Bones of the right and left arm are present. From the lower extremity there are well-preserved secondarily damaged left and right pelvic bones and a fully preserved right femoral bone (394 mm), and a damaged left one; both femoral bones are of delicate structure. Sub-femoral bones consist of the right tibia (300 mm) and the shaft of the left one as well as of the shafts of the right and left fibular bone. Epiphyseal lines are visible in the epiphyses of proximal femoral bones and in the right tibia. The right patella and bones of the right and left foot are present.

The preserved elements of the skeleton allow to determine that the bones belonged to an adult female individual of about 144–149 cm stature *intra vitam*.

References

- Formicolla V. and Franceschi M. 1996. Regression equations for estimating stature from long bones Early Holocene European samples. *American Journal of Physical Anthropology* 100, 83–88.
- White T. and Folkens P. 2005. *The Human Bone Manual*. Burlington: Elsevier Academic Press.

Anita Szczepanek

Analiza antropologiczna szkieletu z grobu kultury lubelsko-wołyńskiej z Książnic, st. 2, gm. Pacanów woj. świętokrzyskie

Analizę antropologiczną przeprowadzono dla szkieletu odkrytego w grobie kultury lubelsko-wołyńskiej (obiekt 3/2008), którego opracowanie archeologiczne zawarte jest w artykule Stanisława Wilka „Elitarny pochówek z epoki miedzi – grób nr 8 z cmentarzyska kultury lubelsko-wołyńskiej na stan. 2 w Książnicach, woj. świętokrzyskie” zamieszczonym w niniejszym tomie. Ustalenie wieku i płci pochowanego osobnika zostały dokonane zgodnie z metodyką badawczą stosowaną w tego typu analizach (wg White, Folkens 2005), a obliczenia przyżyciowej wysokości ciała nastąpiło według równań V. Formiccoli i M. Franceschiego (1996).

Obiekt 3/08 – grób 8 kultury lubelsko-wołyńskiej (KLW)

W grobie znaleziono fragmenty szkieletu złożone z silnie wtórnie zniszczonej czaszki oraz także wtórnie uszkodzonych kości szkieletu postkranialnego. Ze sklepienia czaszki zachowane są ułamki kości ciemieniowych i skroniowych; obecne odcinki szwu strzałkowego wolne. Z części twarzowej czaszki obecna jest lewa kość jarzmowa, lewa część żuchwy i fragment lewej szczęki z zębami stałymi:

			P2	M1	M2	M3
	C	P1	P2	M1	M2	M3

Zęby wykazują mierny stopień starcia. Fragmenty lewej części żuchwy oraz lewa kość skroniowa, lewa kość jarzmowa i korzenie zębów stałych zabarwione są od związków miedzi.

Szkielet postkranialny reprezentowany jest głównie przez trzony kości długich z częściowo wtórnie uszkodzonymi nasadami. Obecne są ułamki żeber oraz wyrostki kręgów lędźwiowych, a także fragment wyrostka barkowego łopatki. Kości ramienne wtórnie uszkodzone, obecne są dolne partie trzonów, na kości prawej widoczna jest perforacja dołu wyrostka łokciowego (*foramen supratrochleare*). Zachowane są trzony kości prawego i lewego przedramienia, ich powierzchnie przebarwione zostały związkami miedzi. Obecne są kości prawej i lewej ręki. Z kończyny dolnej zachowane są silnie, wtórnie uszkodzone prawa i lewa kość miedniczna oraz kompletna prawa (394 mm) i uszkodzona lewa kość udowa, obie kości charakteryzuje

delikatna budowa. Kości podudzia reprezentowane są przez prawą (300 mm) kość piszczelową oraz trzon lewej kości, a także trzony prawej i lewej kości strzałkowej. W nasadach bliższych kości udowych i prawej kości piszczelowej widoczne są linie nasadowe. Obecna jest prawa rzepka oraz kości stopy prawej i lewej.

Zachowane elementy szkieletu pozwalają na ustalenie, że kości należały do kobiety w wieku *adultus* o przyżyciowej wysokości ciała ok. 144–149 cm.